

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille-hanke Helsingissä

Pirjo Nissinen-Turunen, projektisuunnittelija

Maria Pekkola, keskitetyn ehkäisyneuvonnan vastuulääkäri,
gynekologi

Suvi Leppälahti, gynekologi, nuorisolääkäri

Helsinki

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille-hanke

- Hankkeella on ollut Helsingissä kaksi päätavoitetta

1. Kehittää ja yhtenäistää nuorille suunnattuja seksuaali- ja ehkäisypalveluja

- Ehkäisypalvelujen yhdenmukaisuuden, laadun ja potilasturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen
- Henkilökunnan ehkäisyosaamisen kehittäminen ja yhtenäistäminen koulutuksen avulla

2. Ehkäisypillerit ja ehkäisyrenkaat ensimmäisen käyttövuoden jälkeen 25-vuotiaaksi asti hankkeen kautta

- E-pillerit, e-renkaat 1. käyttövuosi, kierukat ja kapselit ja kondomit kuuluneet maksuttomaan ehkäisyyn alle 25-vuotiaille Helsingissä vuodesta 2018

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotialle-hankkeen eteneminen

- 5.2022 **1. hankesuunnitelma** terveysasemien ja sisätautien pkl:n johtoryhmään
 - ehkäisypalveluiden keskittäminen ja seksuaalineuvontapalveluiden kehittäminen
 - esitystä ei hyväksytty
- 9.2022 **2. hankesuunnitelma** terveysasemien ja sisätautien pkl:n johtoryhmään
 - pilotti nuorten, alle 25-vuotiaiden, ehkäisy- ja seksuaalisuuspalveluiden parantamiseksi
 - esitys hyväksyttiin

Pilotti nuorten, alle 25-vuotiaiden ehkäisyn ja seksuaaliterveyden parantamiseksi

1. Nuorten, alle 25-vuotiaiden gynekologinen vastaanotto
2. Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta walk in-vastaanotto alle 25-vuotiaille
3. Jalkautuva toiminta päihdeasiakkaille
4. Tutkimus helsinkiläisille ja Helsingissä vakituisesti opiskeleville nuorille heidän toiveistaan ehkäisy- ja seksuaalipalveluista Helsingissä (kysely 14.9.-5.10.2023 toisen asteen, 15-24-v., opiskelijoille)
5. Seksuaalineuvojakoulutukset (4 henkilöä) ja seksuaalikoulutussarja (10 henkilöä)
6. Ehkäisyn hoitopolku

Nuorten, alle 25-vuotiaiden gynekologinen vastaanotto

- erityisesti nuorten iän ja kehitystason huomioiminen vastaanotolla
 - nuorten erityisryhmät
 - nuorisokoti- ja jälkihuollon nuorten
 - päihdeongelmaisten nuorten
 - mielenterveysongelmista kärsivien nuorten
 - kehitysvammaisten nuorten
 - silvottujen nuorten
 - henkilökunta:
 - gynekologi, nuorisolääkäri
 - lähihoitaja
 - terveydenhoitaja
 - th/sekuaalineuvoja, sh/sekuaalineuvoja (hankkeen kautta); walk in-vastaanotto, omat seksuaali- ja ehkäisyvastaanotot alle 25-v
 - tilat:
 - Keskitetty ehkäisyneuvonta / Vuosaaren THK
 - nuoria ja kaikki sukupuolia huomioivat, turvalliset, rauhalliset vastaanottohuoneet ja odotustila
- ehkäisy, voimakkaat kuukautiskivut ja runsaat vuodot

Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta

Walk in-vastaanotto alle 25-vuotiaille

- Henkilökunta:
 - th/seksuaalineuvoja
 - sh/seksuaalineuvoja
- Toimintaperiaatteet:
 - kaikille sukupuolille, ilman ajanvarausta
 - ohjausta ja tukemista matalalla kynnyksellä
 - neuvontaa ja ohjausta jatkohoitoon
 - ilmoittautuminen tunnistautuneena tai tunnistamattomana
- Keskustelua:
 - seksuaalisuudesta
 - parisuhteesta, seurustelusta
 - ehkäisystä
 - kuukautisista
 - raskaudesta
 - raskauden keskeytyksestä
 - kaltoinkohtelusta ja väkivallasta
 - muusta nuoren haluamasta aiheesta
- Jälkiehkäisyä, seksitautitestejä
- Kondomeja
- Ei varsinainen ehkäisyn aloitusvastaanotto
- **Walk in-vastaanotot (13.2.2023-):**

Kalasadaman THK
Ma-ti klo 16-19

Vuosaaren THK
To klo 13-15
Pe klo 8-11

Helsinki

Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta alle 25-vuotiaille ilman ajanvarausta Kalasadaman ja Vuosaaren terveysasemilla

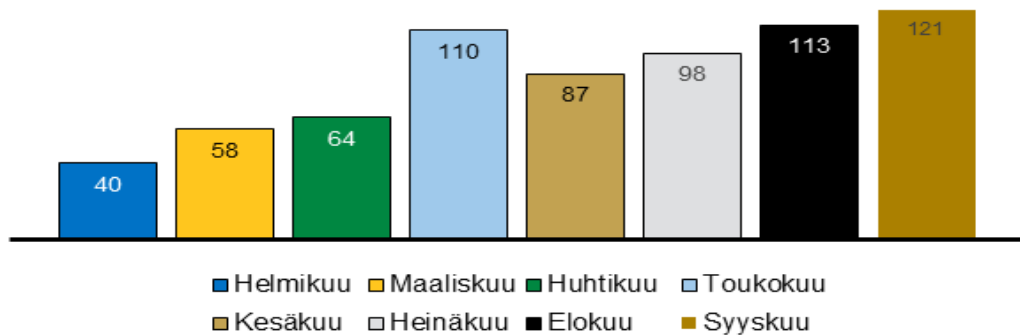
Vastaanotolla voit keskustella terveydenhoitajan ja seksuaalineuvojan kanssa luottamuksellisesti ehkäisyn lisäksi seksuaalisuudesta, seurustelusta, parisuhteesta, kuukautisista ja muista mieltä askarruttavista asioista. Neuvonta palvelee kaikkia sukupuolia.

Maksuttomat raskaudenehkäisypillerit ja -renkaat saat omalta terveysasemaltasi.

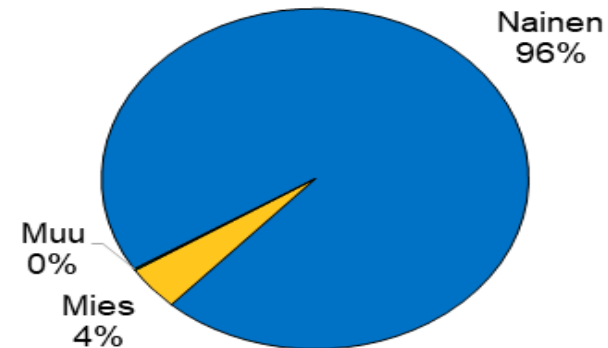
- **Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskus, Työpajankatu 14 A**
Avoinna: ma-ti klo 16-19
Ilmoittaudu sisääntulokerroksessa ITTE-automaatilla.
- **Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus, Kahvikuja 3 A**
Avoinna: to klo 13-15, pe klo 8-11
Ilmoittaudu 3. kerroksessa ITTE-automaatilla.

Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta Walk in-vastaanotto alle 25-vuotiaille

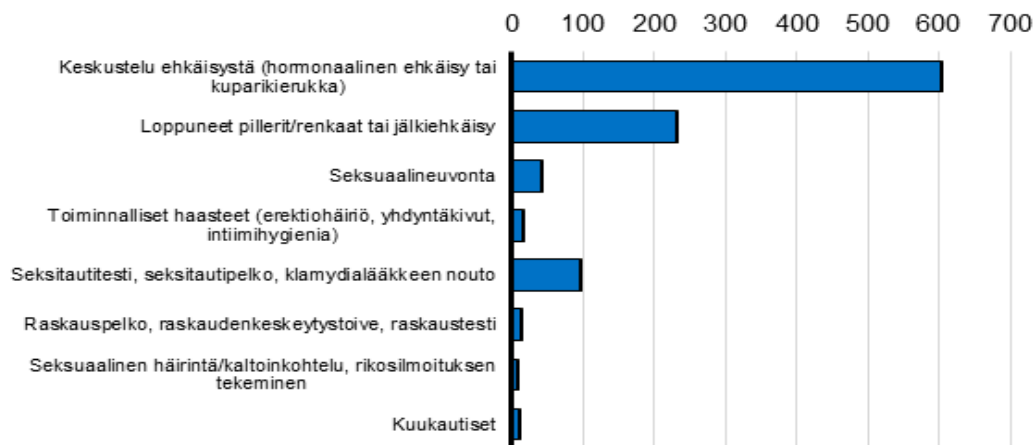
Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta walk-in-vastaanoton kävijämäärät

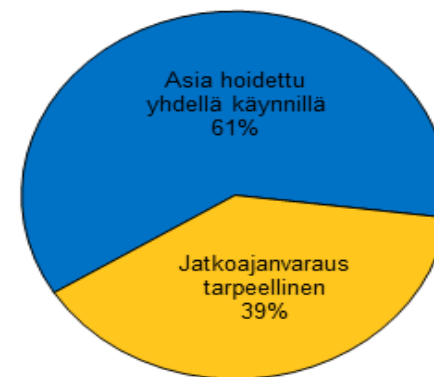
Sukupuolijakauma

Asiointisyys

Ratkaisu

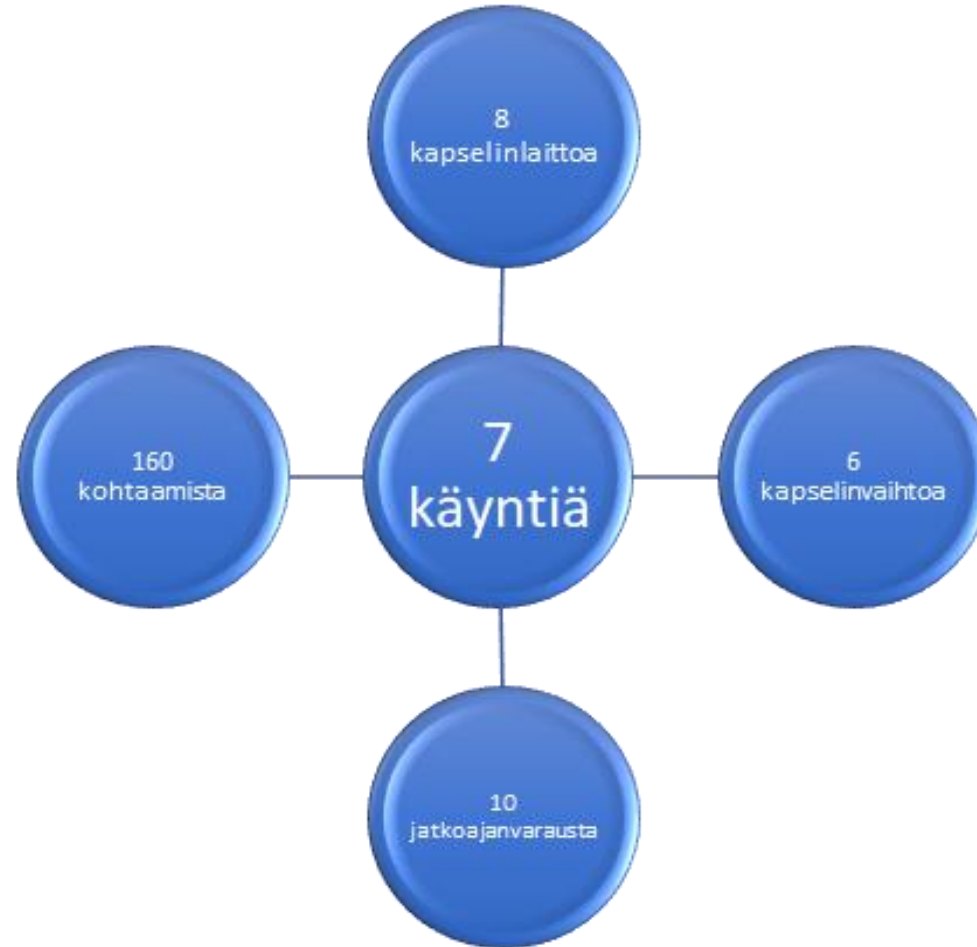

Pilotti nuorten, alle 25-vuotiaiden ehkäisy- ja seksuaaliterveyden parantamiseksi

Jalkautuva toiminta päihdeasiakkaille

- suunnittelukokous päihdeasiakkaiden päiväkeskus Symppiksen henkilökunnan kanssa
 - Nexplanonin-kapselin laitot ja vaihdot, tarvittaessa jatkoajanvaraus keskitettyyn ehkäisyneuvontaan
 - laitetaan/vaihdetaan kapseleita myös yli 25-vuotiaalle ja ulkokuntalaiselle päihdeasiakkaille
 - samanaikaisesti hoitajat pitävät ehkäisyvalistustapahtumaa kaikille asiakkaille
- päihdeasiakkaiden matalan kynnyksen päiväkeskus Symppis Kontula, Symppis Sörkka x1/kk klo 12-15
- henkilökunta; lääkäri, avustava hoitaja, 1 sh/seksuaalineuvoja, 1 th/seksuaalineuvoja, (1 projektisuunnittelija) päihdepalvelujen verkostohoitaja (9/2023-)
- tehostetaan päihdeasiakkaiden ehkäisyn hoitoa
 - päihdeasiakkaat harvoin hakevat omatoimisesti ehkäisyä
 - päihdeasiakkaat jäävät helposti pois varatulta ajalta
 - päihdeasiakkaat ovat riskiryhmää ei-toivottujen raskauksien ja seksitautien suhteen

Jalkautuva toiminta päihdeasiakkaille

Pilotti nuorten, alle 25-vuotiaiden ehkäisy- ja seksuaaliterveyden parantamiseksi -1

Kokemuksia pilotista:

Nuorten alle 25-vuotiaiden gynekologinen vastaanotto

- nuoret ja henkilökunta tyytyväisiä vastaanottoon
- vastaanotto jatkuu hankkeen jälkeen → sulautettu osaksi keskitetyn ehkäisyneuvonnan toimintaa

Jalkautuva toiminta päihdeasiakkaille

- asiakkaat, päihdetyöntekijät ja päihdepalveluiden esihenkilöt tyytyväisiä jalkautuvaan toimintaan
- kustannustehokasta; jokaisen päihdeasiakkaan ehkäisyn hoito tärkeää
- vaatii pitkäjänteistä, aktiivista työtettä ja positiivista suhtautumista päihdeasiakkaisiin
- asiakastapausten läpikäynti yhdessä jalkautumisen jälkeen (työohjaus)
- toiminnan jatko hankkeen jälkeen?

Tutkimus nuorille; vastauksia 1130

Ehkäisyn hoitopolku; valmistumassa

Pilotti nuorten, alle 25-vuotiaiden ehkäisy- ja seksuaaliterveyden parantamiseksi -2

Kokemuksia pilotista

Seksuaali- ja ehkäisyneuvonta Walk in-vastaanotto alle 25-vuotiaille

- posit. palautteet walk in:stä; yksilöllisestä kohtaamisesta ja mahdollisuudesta keskustella seksuaalisuudesta
- haasteena:
 - asiakkaat eivät tiedä Helsingin ehkäisypalveluita, eivätkä löydä oikeaa tietoa ehkäisypalveluista nettisivuilta
 - asiakkaat toivovat myös läsnäolopalveluita ja perusteellisempaa tietoa eri ehkäisymenetelmistä
 - tieto ehkäisypalveluista tai muutoksista ei tavoita henkilökuntaa
- kehitettävää;
 - uusi nimi?
 - toimipaikan sijainti?
 - aukioloajat
- toiminnan jatko hankkeen jälkeen?